

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

**2014. évi nyomonkövetési jelentés az
EGTC-kről
Az Európa 2020 stratégia végrehajtása
Összefoglaló**

Az összefoglalót készítette az RB főtitkárságának E2. osztálya, a „2014. évi EGTC nyomonkövetési jelentés – Az Európa 2020 stratégia végrehajtása” címmel a Metis GmbH (Jürgen Pucher és Stefanie Zöchmann) által készített tanulmány alapján.

Az Európai Unióval és a Régiók Bizottságával kapcsolatban további információkat a következő honlapokon talál: <http://www.europa.eu> és <http://www.cor.europa.eu>.

A „2014. évi EGTC nyomonkövetési jelentés – Az Európa 2020 stratégia végrehajtása” c. tanulmány teljes szövege angolul itt olvasható:
<http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Európai Unió, 2015

A dokumentum egyes részeinek más kiadványban való felhasználása a forrás feltüntetésével engedélyezett.

Összefoglaló

A Régiók Bizottsága rendszeresen nyomonkövetési jelentést tesz közzé az európai területi együttműködési csoportosulások (EGTC-k) fejlődéséről. Ez a jelentés a legfrissebb, 2014. évi és 2013. év végi fejleményeket vizsgálja, áttekintést nyújtva az EGTC-k jelenlegi helyzetéről.

2014 végéig 50 EGTC jött létre, melyekben együttesen 20 különböző tagállamból több mint 800 nemzeti, helyi és regionális önkormányzat tömörült. További 18 csoportosulás volt megalakulóban.

Tagállami végrehajtás

Az EGTC-kről szóló módosított rendeletet 2013. december 17-én fogadták el, és az 2014. június 22-én lépett hatályba. A tagállamok számára a határidő a rendelet végrehajtására 2014. június 22. volt. 2014 során az EGTC-k és a tagállamok megvitatták a rendelet végrehajtását,¹ valamint az új kohéziós politikának az EGTC-kkel összefüggő egyes pontjait.

E folyamat jelenleg is zajlik. Eddig az RB a január 23-i, 23/2015. sz. spanyol királyi rendeletet azonosította. Ezenkívül a módosított magyar és szlovák rendelkezések 2014. december 20-án, illetve 2015. március 1-jén léptek hatályba. Az osztrák szövetségi állam Burgenland, Karintia, Salzburg és Tirol tartományai 2014. október és 2015. február között módosították a szabályozásukat, hogy megfeleljenek a felülvizsgált EGTC-rendeletnek. Luxemburgban vizsgálatot végeztek annak megállapítására, hogy módosítandók-e a jelenlegi szabályok. A tisztviselők úgy döntöttek, hogy nincs szükség változtatásra.

A többi uniós tagállam 2015. március végéig nem módosította szabályozását. Lehetséges, hogy nem találták szükségesnek a hatályos szabályok módosítását.

Az Európai Bizottság nem fogadta el a rendelet 17. cikke és 17. cikk (a) bekezdése alapján előírányzott, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1302/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az európai területi együttműködési csoportosulásokról szóló 1082/2006/EK rendeletnek a csoportosulások létrehozásának és működésének egyértelművé tétele, egyszerűsítése és javítása tekintetében történő módosításáról. A felülvizsgált EGTC-rendelet 2014. június 22-étől alkalmazandó.

Az EGTC-k státuszának áttekintése

2013 vége és 2014 vége között 8 EGTC alakult. 4 nemrégiben létrehozott EGTC magyarországi és szlovákiai, valamint lengyelországi és svédországi területeket fed le. Egy csoportosulás közép-európai közlekedési folyosót alakított ki, és Románia tagjává vált a „European Common Future Building” EGTC-nek (amely 2012-ben alakult, de korábban nem küldött értesítést). A másik 4 új EGTC megalapításában hatóságok – mindenekelőtt spanyolok és franciák – vettek részt.

2014-ben vagy 2013 utolsó időszakában létrehozott EGTC-k

S o r s z á m	Név	Országok	Megalakulás
1	Torysa EGTC	HU, SK	2013. 10. 09.
2	Svinka EGTC	HU, SK	2013. 10. 09.
3	GECT Alzette Belval	FR, LU	2012. 02. 13.
4	AEuCC Cities of Ceramics, AECT limitada	ES, FR, IT, RO	2014. 01. 07.
5	European Common Future Building EGTC	HU, RO	2012. 10. 17.
6	Central European Transport Corridor EGTC Ltd.	PL, HU, SV	2014. 03. 24.
7	Huesca Pirineos – Hautes Pyrénées (HP-HP)	ES, FR	2014. 11. 11.
8	AECT Faja Pirítica Ibérica	ES, PT	2014. 10. 14.

A jelentés elemzi továbbá a 2013. október előtt létrehozott 41 EGTC státuszát, és részletes tájékoztatást ad az olyan főbb mutatókról, mint a területek, a projektek és a tagok.

A magyar Külügyminisztérium tájékoztatása szerint a Karszt-Bódva EGTC összevonható lenne a régió egy másik csoportosulásával, és így megszűnne. A

tájékoztatás szerint a Sajó-Rima EGTC is felhagyott tevékenységével, és ezért hamarosan megszüntetendő.

A csoportosulásokról dióhéjban – az Európa 2020 stratégia és az új kohéziós politika végrehajtása

A 2014-es évet megkülönbözteti az a tény, hogy a 2007–2013 közötti programokra elkülönített összegeket már kiutalták, és az új időszakra vonatkozó programok még nem indultak el. Ezért nehéz átmeneti időszaknak tekinthető azon EGTC-k számára, amelyek nem tudnak kizárólag a tagsági díjak alapján működni.

Ami a földrajzi tendenciákat illeti, Magyarország körül folytatódott a dinamikus fejlődés. 3 új csoportosulás alakult, azzal a szándékkal, hogy azokat tovább bővítsék.

Az elmúlt két évben több csoportosulás számolt be sikeres bővítésről, vagy vázolt fel konkrét terveket új partnerek felvételére vonatkozóan. 3 EGTC bővítette területét, és 7 rendelkezik konkrét bővítési tervvel – ez folyamatban van (két ilyen tervben az új tagállam, Horvátország is részt vesz).

Partnerségek kialakítása kapcsán kaptunk néhány érdekes beszámolót konkrét célokra létrehozott EGTC-kről. A kerámiaművészet hagyományával rendelkező városok nemzeti egyesületei megalakították az AEuCC-t. Nemzeti parkokért és a környezetért felelős hatóságok állnak két tengeri ügyekkel foglalkozó csoportosulás mögött, amelyet francia és olasz partnerek hoztak létre. A Grande Région EGTC, amely egy többoldalú, határon átnyúló európai területi együttműködési program irányítóhatóságaként működik, nem vállalja fel a feladatot az új (2014–2020) időszakban, de esetleg új EGTC alakul.

A rendszeres tagdíjbefizetések elengedhetetlen és stabil elemét alkotják az EGTC-k költségvetésének. Az 50 EGTC tagsági díjaiból együttesen származó éves költségvetés jelenleg mintegy **12 millió euróra** becsülhető. Ehhez a cerdanyai kórház, amely messze a legnagyobb tételt jelenti, még körülbelül 20 millió euróval járul hozzá, amely az éves működési költségeinek felel meg.

Csaknem **60 millió euróra** rúg azoknak az EGTC-k által végrehajtott uniós projekteknek a teljes volumene, amelyek a) 2014 során futottak, b) 2014 -ben értek véget, vagy c) jelenleg vannak a végrehajtás végső szakaszában. Az európai területi együttműködési projektek létfontosságú bevételi forrást képeznek gyakorlatilag valamennyi EGTC számára: 2014-ben a **49 csoportosulás közül 18** folytatott a 2007–2013 közötti programok keretében

még zajló projekteket, amelyek közül összesen **44 projekt** még mindig megvalósítás alatt áll.

Az 50 EGTC-ből 27 rendelkezik alkalmazottakkal, és az esetek többségében a munkavállalókat közvetlenül az EGTC foglalkoztatja. A szolgáltatott adatok alapján úgy becsülhető, hogy 2014 végére EU-szerte kb. **130 fő** dolgozott EGTC számára rendszeresen.

Az EGTC-k felkészülése a 2014–2020 közötti új finanszírozási időszakra

Csak az EGTC Espacio Portalet jelentette, hogy részt vett a partnerségi megállapodás kidolgozásában és továbbfejlesztésében, amely az európai strukturális és beruházási alapok programjainak átfogó keretét jelenti nemzeti szinten.

Bizonyos EGTC-k szorosabban és aktívabban részt vettek az európai területi együttműködési programok megtervezésének folyamatában. Az EGTC-k leggyakrabban a programtervezési bizottság munkájában vettek részt, vagy konzultációs partnerként kikérték a véleményüket; az összes válaszadó EGTC mintegy egyharmada (34-ből 11) így került bevonásra.

Sok csoportosulás számára az új programok előkészítése egyben ideális időszak stratégiai alapvetéseik átgondolására is: 34-ből 9 EGTC mutatott rá arra, hogy rövid távon profilt vagy portfóliót kíván változtatni.

34 közül 7 csoportosulás jelezte, hogy konkrét beruházási prioritásokra szeretne összpontosítani az új időszakban.

Az új programban való részvételt illetően az EGTC-k számára a fókuszban egyértelműen a kis projektekkel foglalkozó alapok, vagy kisebb volumenű tevékenységeket kezelő, hasonló struktúrák igazgatása áll. A 34 közül összesen 15 csoportosulás számolt be arról, hogy: a) ténylegesen felelni fog jövőbeli kisprojekt-alapok kezeléséért, b) erre törekszik, illetve c) sikertelen kísérletet tett e szerep betöltésére. E 15 csoport közül 9 olyan van, amelyik valóban felel jövőbeli kisprojekt-alapokért.

Ami az új eszközöket – a közösségvezérelt helyi fejlesztést (CLLD), az integrált területi beruházásokat (ITI) és a közös cselekvési tervet (JAP) – illeti, e megoldások egyikét sem alkalmazták az európai területi együttműködési programokban.

Megalakulóban lévő EGTC-k:

A rendelkezésünkre álló információ szerint 2014 végén 18 EGTC állt megalakulás alatt. Az ESPON kivételével nem lehetett korábban nem ismert új projekteket és ötleteket találni. Ez az EGTC jelenleg kizárólagos kedvezményezettként működik, az operatív program tartalmát hajtva végre egy támogatási megállapodás alapján.

A Regio Pamina eurokörzet, valamint a Neiß-Nisa és Grand Genève eurorégiók nemrégiben kerültek fel az „előkészületben lévő EGTC-k” listájára. Az „Ötletek” fejezet alatt a Novum EGTC, az Európai Kis Szigetek Szövetsége (ESIN) és a Saint Martin-Sint Maarten EGTC – két legkülső országot és területet (OCT) érintve – került a jegyzékbe.